

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13—74

Nr. 7156—926.

CIRCULAR

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Clujului

Având în vedere dispozițiile art. 9 din legea pentru organizarea bisericii ortodoxe din țară precum și art. 130 și 178 din statutul acestei legi, Consiliul nostru plenar întrunit în ședința de azi, a dispus ca în întreaga eparhie să se facă alegeri de deputați pe periodul 1926—1931 luând de cinosură pentru aceste alegeri Regulamentul votat de Adunarea eparhială din Cluj, dela 17 Aprilie 1923 care se află în arhiva fiecărui oficiu parohial și în protocolul sinodului pagina 123—138. Cercurile electorale sunt alăturate la acest circular.

În special dispunem următoarele:

1. Fiecare cerc electoral preoțesc alege în colegiu preoțesc întrunit la centrul cercului un deputat din cler și fiecare cerc electoral mirenesc alege în adunările lor parohiale câte 2 deputați mireni.

2. Conspectul comisarilor Consistoriali numiți pentru colegiile electorale preoțești și pentru colegiile de scrutinii mirenești este anexat la acest circular. Timpul de alegere e fixat pentru întreaga eparhie pe zilele:

a) Pentru alegerile deputaților din cler **Joi în 16 Martie 1927** următoare:

b) Convocarea adunărilor parohiale electorale se va face **Duminecă în 13 Martie a. c.** iar convocarea adunărilor parohiale electorale în parohiile administrate se face tot în aceeași zi **Duminecă în 13 Martie a. c.** la **vecernie** prin administratorul parohial, care are să se prezinte în persoană pentru a face convocarea.

c) **Adunările parohiale electorale se vor ținea Duminecă în 20 Martie a. c.** iar în parohiile administrate se vor ținea **Joi în 25 Martie a. c.** în ziua Bunevestiri.

d) **Colegiile mirenești de scrutinii se țin la locul central al cercului electoral Duminecă în 28 Martie a. c.**

Pentru adunările parohiale din fiecare materă se aclud blanchete pentru procesul verbal electoral și un plic, în care se introduce procesul-verbal de alegere, cu lista membrilor adunării parohiale. Filiile aleg în sensul §-lui 14 din Regulamentul citat.

Procesul verbal de alegere și lista membrilor încheiate, subscrise conform Regulamentului de prezident, notar și bărbații de încredere, provăzute cu sigilul parohial și încă un sigil, care poate fi a presidentului consiliului parohial sau al unui bărbat de încredere sau al parohului — se introduc în plicul anexat și se sigilează cu aceleași sigile aplicate pe ceară roșie și se predau unuia dintre bărbații de încredere, care are să le prezinte la centrul scrutinului și anume la mâna comisarului consistorial. În caz, că lipsește ceara roșie, în mod excepțional se admite sigilarea cu sigilul obișnuit pentru actele oficiale. Aceasta are să se însemne pe plic.

Pentru orice iregularitate facem responsabile oficiile parohiale, pe cari le îndatorăm să studieze acest circular cum și cercul unde aparține parohia sa, și parohia administrată de el, în special să observe art. 37—43 din Statutul de organizare a Bisericii și Regulamentul pentru alegerile de deputați eparhiali și să nu întrelase nimic prin ce ar putea cădea sub grea răspundere. Membrii din cler sunt datori să participe în persoană la colegiul preoțesc, — sunt datori să concheme și deschidă adunările parohiale electorale, să dea îndrumări bărbaiilor de încredere, ca să nu omită de a se prezenta cu procesul verbal de alegere la locul de scrutiniiu.

Pentruca adunarea să fie adevărată expresiune a voinței credincioșilor noștri din eparhie, **alegerile au să fie libere**, și neinfluențate de către persoane străine de biserica noastră, ca astfel drepturile autonome ale credincioșilor noștri să nu fie prin nimic alterate.

Oficiile protopopești sunt îndatorate ca această circulară împreună cu tipăriturile necesare să le expedieze **imediat și pe calea cea mai sigură** — eventual prin curier — la oficiile parohiale, ca acestea să aibă timpul necesar pentru pregătirea alegerii conform prescrișelor.

De încheiere se mai dispune, că în cazul. când un deputat a fost ales în două cercuri, acesta e dator ca în 8 zile dela primirea credenționalului să abdică dela unul din cercurile, în care a fost ales, astfel ca să se poată face din bună vreme alegerile supletorii, și sinodul să fie în număr complet.

Cluj, din ședința plenară ținută la 18 Ianuarie 1927.

LAURENȚIU CUREA

secretar.

NICOLAE

episcop.

Comisari Consistoriali

au fost numiți următorii domni: *Cluj*: clerical *Nicolae VasIU* prot., mirean *Aurel Ciortea* dir. Acad. Comerciale. 2. *Huedin*: clerical *Aurel Muntean* protop., mirean *Dr. Petre Meteș* avocat Cluj. 3. *Hida*: clerical *Ioil Ghiurițan* prot. Unguraș, mirean *AntoniU Mandeal* dir. de bancă Cluj. 4. *Lăpuș*: clerical *Zaharie Manu* prot. Lăpuș, mirean *Dr. Gavril Buzura* notar public Lăpuș. 5. *Baia-Mare*: clerical *Alexe Latiș* protopop, mirean *Alexandru Iancu* director de mine Baia-Mare. 6. *Dej*: clerical *Teodor Herman* mirean *Dr. Ioan Prodan* avocat Dej. 7. *Borgo-Prund*: clerical *Iuliu Suceava* paroh, mirean *Dr. George Pavel* medic B.-Prund. 8. *Bistrița*: clerical *Grigorie Pletosu* protopop în Bistrița, mirean *Dr. Vasile Pahone* prefect și avocat Bistrița. 9. *Deda*: clerical *Dr. Vasile Sava* consilier eparhial Cluj, mirean *Ion Varga* director de bancă în Reghin. 10. *Reghin*: clerical *Durîru Antal* protopop Reghin, mirean *Dr. Eugen Niccoară* medic în Reghin. 11. *Tâgul-Murăș*: clerical *Ștefan Rusu* protopop în T.-Murăș, mirean *Nicolae Vulcu* proprietar în Tâgul-Murăș. 12. *Luduș*: clerical *Romul Popa* protopop în Luduș, mirean *Dr. Alexandru Dragomir* deputat și adv. Cluj. 13. *Turda*: clerical *Iovian Mureșan* protopop în Turda, mirean *Dr. Valer Moldovan* dep. avocat în Turda. 14. *Aiud*: clerical *Dr. Seb. Stanca* cons. eparhial Cluj, mirean *Dr. Adrian Dărămuș* avocat în Aiud. 15. *Baia-de-Arieș*: clerical *Vasile Gan* protopop în Baia-de-Arieș, mirean *Dr. Lazar Chirilă* dep. dir. învăț. primar și normal. 16. *Albac*: clerical *Iosif Furdul* protopop în Câmpeni, mirean *Dr. Remus Pașca* avocat în Câmpeni. 17. *Câmpeni*: clerical *Andrei Ludu* consilier eparhial Cluj, mirean *Dr. Remus Furdul* avocat în Câmpeni. 18. *Abrud*: clerical *Petru Popoviciu* protopop Abrud, mirean *Dr. Căndin David* avocat Abrud. 19. *Zlatna*: clerical *Ioan Fodoreanu* paroh în Valea-Bulzului, mirean *Gavril Crișan* director de bancă Alba-Iulia. 20. *Alba-Iulia*: clerical *Alexandru Baba* protopop Alba-Iulia, mirean *Dr. Ioan Pop* avocat, fost prefect Alba-Iulia.

În preajma recrutărilor

Se apropie recrutările. În curând tinerii noștri se vor prezenta înaintea comisiilor de recrutare, cari vor alege între ei pe ostașii de mâne. E un fenomen îmbucurător, când comisiile află un procent mare de apți, căci în cetele de tineri viguroși vedem de razimul patriei și garanța integrității naționale. Viitorul unei națiuni depinde vitalitatea ei care se manifestă și în capacitatea de-a da maximul de purtători de arme, căci vigoarea ostașilor face temută națiunea, și îi asigură locul, ce i-se cuvine între popoarele lumii. Hotarele unei țări se croiesc adeseori cu ajutorul armelor.

În România armata se bazează pe obligativitatea serviciului. Fiecare cetățean fără osebire de origine este dator să facă armată.

Adeseori se întâmplă însă că nu toți tinerii înțeleg să-și facă din serviciul militar, o chestiune elementară de conștiință, ci încearcă conștiu sau înconștiu de-a se sustrage dela înalta îndatorire de-a servi sub arme țara și tronul. Sunt cunoscute, în general, metodele, de cari se folosesc unii nesocotiți pentru a rămânea neapți la recrutare: alcoolism, automutilări, supunere de bună voie la regim de slăbire, boli cauzate prin felurite medicamente și preparate băbești. Toate aceste sunt încă rămășițe ale sistemului vechiu când tinerii noștri erau nevoiți să facă serviciu militar contrar convingerilor lor românești, pentru o stăpânire străină.

Ținând cont de acestea astăzi când armata e a noastră vechea concepție trebuie să dispară. Iar preotul care în trecutul de suferință a știut să infiltreze conștiința națională alături de cuvântul evangheliei, azi în epoca gloriei românești trebuie să fie propovăduitorul naționalismului activ și conștiu.

Acest titlu de glorie al preotului român îi împune în preajma recrutărilor, ca atât de pe amvon, cât și în convenirile cu păstorii săi, să lumineze tinerii asupra chestiunii vitale de apărare a patriei.

Cel mai prețios bun al nostru în lumea pământescă este patria, în fruntea căreia din voia lui Dzeu, stă Regele. Ea este plenitudinea a tot ce avem noi mai scump:

limba, lege, moșie. Ea ne apără de dușmani și ori ce calamități. Deci ne face cu putință, ca trăind în liniște, să ne putem pregăti pentru câștigarea celeialalte patrii a noastre, care este în ceriuri. Față de patrie prin urmare toți cei ce locuiesc în hotarele ei, vor trebui, să împlinească porunca lui Cristos: „dați cele ce sunt ale Chesarului, Chesarului.“

Împlinrea acestei porunci ne impune servirea și apărarea patriei. În vederea acestui fapt a luat ființă instituțiunea armatei, în care trebuie să între fiecare cetățean. Iar atunci când patria și tronul sunt în pericol, toți cetățenii sunt datori să alerge întru apărarea ei, căci apărând moșia cea mare se asigură moșia mică a fiecăruia.

Cetățeanul conștiu își împlinește aceasta datorie bucuros, nu-și strică sănătatea cu voia, nici își mutilează trupul cu mâna sa, ca să scape de recrutare, ci e mândru dacă a fost aflat capabil de serviciul militar. Intrat în oaste își face serviciul de care este legat prin jurământ, cu tragere de inimă, conștiincios, se supune mai marilor săi, căci aceia închipuesc autoritatea supremă, se nizește întru toate, să fie ostaș de pildă, căci știe, de ce cinste se bucură cetățenii cari și-au mântuit armata cinstit și fără pedepse.

Serviciul militar are și influență socială culturală asupra tinerilor.

Tinărul ajuns în armată, în cei doi ani cât petrece departe de comuna sa natală se preface cu totul. Vine în atingere cu mulți oameni, cu multe lucruri necunoscute, pe cari cu încetul le asimilează. I-se desvoltă inițiativa, căci în armată are de executat ordine, pentru cari poartă răspundere. Intors la vatră și se pare altul are îndrăzneală în public, se cugetă la înjghebarea unei gospodării proprii și întemeierea unei familii. Față de aceasta, cel care n'a făcut serviciu militar, va fi totdeauna în inferioritate.

Fac deci apel la cucernicii frați în numele naționalismului neprecupețit al preotului român, în nădejdea, că va avea ecoul dorit spre binele scumpei noastre patrii pe care din „mare“ biserica este menită a o schimba în „puternică“.

D. Coșeriu
preot militar

Un ordin înțelept.

Prefectul județului Severin îndemnat de bune sentimente creștinești, a dat ordin tuturor subalternilor săi, să observe cu strictețe dătinile vechi legate de biserica strămoșească.

Ordinul e vrednic de luat aminte. Îl dăm în întregime ca un document vrednic de atențiune:

„Constatăm cu adâncă mâhnire sufletească, că populațiunea noastră în timpurile din urmă tot mai mult se îndepărtează de bunele moravuri, îmbrățișând, cu o sete neexplicabilă, curente străine, otrăvitoare de suflete, sub înrăurirea cărora ni-se dărâmă tot contactul cu trecutul nostru atât național, cât și etic.

Cauzele sunt multe, în măruntaiele cărora a intra nu e nici locul, și nu e nici scopul nostru.

Cert însă este, că educația națională și morală ne lipsește, fie că s'a neglijat și se neglișă din partea celor chemați, fie că sunt prea puțini aceia cari se ocupă și cu astfel de apostolate astăzi, în vremile aceste materialiste.

Nu putem însă noi să stăm nepăsători, în fața celor ce se deslășură înaintea ochilor noștri după chemarea noastră nu e numai depănarea formală a administrației, ci mai vărtos a pune suflet în toate activitățile noastre — publice și private, ca să formăm terenuri prielnice, pentru consolidarea națională și de stat.

Or, aceasta consolidare nu poate să nască decât pe un substrat moral, pe un fundament sufletesc sănătos, — prima și cea mai mare recerință a vitalității unui popor. Trecutul ne este o demonstrație nediscutabilă în sprijinirea acestei afirmațiuni și nu avem nici un motiv, a nu continua acel drum dovedit de bun, azi, când energiile noastre naționale ni s'au potențat, iar impedimentele trecutului nu mai există.

Drept aceea ținem de o inevitabilă datorință nu numai a cere, ci a Vă impune chiar o intenzivitate cât de pronunțată, în a lucra neconținut în această direcție. Și cum nu odată am accentuat, inzist și pe această cale ca să căutați contact sufletesc cu cei administrați de dv. dând exemple

vii, de conlucrare la însănătoșirea moravurilor.

Una din principalele cărări, ce sunt anume pentru educația morală este negreșit Biserica, școala moralizatoare a celor adulți.

Vă îndrumăm, deci nu numai cu autoritatea noastră, de reprezentant al intereselor obștești în acest județ, ci și cu toată greutatea convingerii că săvârșim un lucru bun, — ca cercetarea bisericii să nu Vă scape din vedere nici când.

Și pentru acest scop chiar și Consiliilor comunale le impunem, ca în frunte cu primarul, cu notarul — unde este, — și cu delegația permanentă, să ieie necondiționat parte în mod obligator la serviciile Divine, în zile de sărbători naționale, precum și la orice ceremonie ce s'ar face pentru comemorarea acestor zile.

Veți cunoaște că neglijarea unui astfel de obligament îl vom considera ca un act contra intereselor de Stat, și îl vom ști și judeca din acest punct de vedere.

Nu mai puțin Veți binevoi a Vă folosi de toată influența personală, ca corporațiunile și autoritățile comunale să participe la serviciile Divine și alte sărbători și Dumineci premergând astfel cu exemple bune populațiunei noastre și contribuind chiar prin prezența lor, ca slujitorii Altarului să facă ambiție în a propovădui cuvântul Evanghelic, atât de necesar în timpurile noastre. Prefect: *Boldea*.

Șeful serviciului:
Daminescu.

Biserica din Rusia

Deodată cu căderea țarismului și întro-narea regimului sovietic în Rusia s'a schimbat și situația bisericii, divizată în trei grupe.

1. Biserica „conservatoare“ care se ține de patriarhul reînființat în 1917. Ea a fost silită să accepte de fapt autoritatea sovietică, dar tradiția o leagă de vechile ei concepții ortodoxe. Ea nu are un șef după moartea patriarhului Tihon în 7 Aprilie 1925. Administratorul patriarhal este mitropolitul Petru Krutișchi, care a fost arestat de bolșevici în luna lui Decembrie 1925. Episcopii adunați, la Moscova alcătuiesc un consiliu suprem bisericesc, fiind în aștep-

tarea alcătuirii unei organizări regulate.

2. Biserica „oportunistă“ formată din partizani ai grupului „renovării bisericești“. Această renovare consistă în general în aceia ce a stabilit și regulamentat Petru cel Mare. Este un partid guvernamental, care socotește biserica lor egală cu biserica concordatară franceză de sub Napoleon I, deși până astăzi nu există un concordat între guvernul bolșevic și cei în drept. Șeful lor este mitropolitul Alexandru Vedenski care vorbește și scrie mult și din care cauză adepții săi i-au dat un pompos titlu de „mitropolit apologist și evanghelist“.

3. Biserica „radicală“ este formată de grupul, care reprezintă „renașterea bisericească“. Are ca șef pe episcopul Antoniu, care este mai roșu decât macii de stepă! Acest grup nu are mare influență, fiind recunoscut numai de 40 de parohii.

Cel mai puternic grup este acela al bisericii patriarhiste, ca unul ce are cu sine numărul cel mai mare de partizani și puterea bănească. Aceasta vine de acolo că în acest grup intră negustorii, aristocrații, cari mai supravețuiesc după primele măceluri bolșevice. Grupul renovării bisericești îi face o mare concurență. El cuprinde în sânul său mai cu seamă pe toți oamenii intelectuali, cari cred și partidul cel mai avansat al clerului. În ceia ce privește ultimul grup, dacă el cedează în ceia ce privește numărul partizanilor săi, nu se lasă mai pre jos prin îndrăzneala sa pe care o pune în lupta de întâetate.

„Luminătorii“

Reînvierea tradițiilor strămoșești

În capitala țării s'a pornit de câțva timp o puternică mișcare religioasă. Redeșteptarea spirituală pornită de preoțimea din capitală sub îndrumarea I. P. S. a patriarhului este spriginită cu deosebită atenție și de casa noastră domnitoare.

Astfel, în ultimele două Duminici, A. Sa Regală Principesa Ileana a asistat la sfânta slujbă, săvârșită în frumoasa biserică Boteanu, unde cântă în strană corul „Asociației creștine a femeilor române“, sub

conducerea dnei Eufrosina Popeșcu, soția vrednicului cleric și academician român, pr. Nicolae Popescu, profesor universitar.

Cântul religios al liturghiei maestrului Chiriac este redat cu atâta armonie de glasurile vibrante de emoție ale femeilor creștine, încât biserica Boteanu, altădată puțin cercetată, a devenit acum neîncăpătoare pentru marele număr de credincioși.

Extazul cu care domnița Ileana urmărește sfânta slujbă, psalmodiind în acelaș ritm sufletesc cu glasurile de heruvimi cari cântă în strană, a impresionat profund pe dreptcredincioși, născând în sufletul tuturor nădejdea reînvierii vremurilor mari de odinioară, când împărății Paleologi ai Bizanțului trimeteau darurile lor imperiale Domnitorilor români și poporului lor, pe care-l socoteau ca pe cel mai desăvârșit în virtute dintre neamurile creștine. Și sunt semne vădite că vremurile acelea, ca și virtuțile lor, renasc, pentru că la această muncă sfântă iau parte cu acelaș suflet, alături de biserica noastră, și tronul, și poporul.

G. Lungulescu.

Banca salariaților

Din inițiativa Federației Asociațiilor de salariați ai Statului, aprobată în unanimitate de adunarea generală a funcționarilor publici din București dela 24 Ianuarie 1926, s'a luat hotărârea înființării unei Bănci a salariaților publici cari își propune să procure funcționarilor și pensionarilor statului:

a) Locuință proprie, b) asigurarea contra nevoilor zilei de mâine c) aprovizionarea gospodărească d) credit efin și îndeștător.

Instituțiunea deși concepută în unicul scop de a contribui în mod eficace la îmbunătățirea situațiunii materiale a salariaților și pensionarilor de stat, subscrierile începute în Martie a. c. din cauza lipsei de publicitate suficientă, merg foarte încet.

Pentru aceste motive, prin petițiunea adresată Domnului Președinte al Consiliului și înregistrează la Nr. 7824 din 3 Decembrie 1926, Banca salariaților publici a rugat să se intervină la diversele departa-

mente, ca în vederea foloaselor economice netăgăduite ce ar rezulta pentru salariații publici din posedarea unei puternice instituții bancare proprii, să îndemne prin mijloacele cele mai nimerite pe toți funcționarii de Stat, județ și comună, cari depind de ele, să subscrie câte o acțiune de 500 lei cel puțin, pentru înjgheizarea capitalului inițial.

Domnul președinte al Consiliului, luând cunoștință de țelurile practice urmărite de instituțiune, a dispus prin rezoluțiunea din 2 Decembrie 1926 ca toate Ministerele să fie rugate, ca prin circulări oficiale să invite pe funcționarii dependenți de ele să subscrie cel puțin câte o acțiune și rezultatul să i se comunice.

Aducem acestea la cunoștința preoțimei noastre, ca să facă în marginea posibilității subscrieri de acțiuni.

Formularele pentru subscrieri și orice deslușiri se pot lua dela sediul provizoriu al Băncii București Calea Victoriei 77.

Din Aiud.

În acest centru și fortăreață a culturii maghiare, până bine de curând, nu se putea auzi decât foarte rar, vorbă românească. Români, peste tot, nu erau, decât câți-va, având un rol preapuțin însemnat și poate că sortiți ca mai curând ori mai târziu, să se contopească în masa locuitorilor unguri.

Ca în toate părțile însă, România-mare a adus căldura sa de mamă și aici, înființând școli românești (Liceu, Școală comercială și medie de fete, Școală de Arte și Meserii) înzestrându-le cu profesori, cari pe an ce trece sunt tot mai buni, dând puțința astfel românașilor noștri, să se scoopere din munți, să se lumineze cu slova și limba lor strămoșască, pentru-ca și prin cultură să poată stăpâni ținuturile ce locuiesc.

Numai biserica noastră strămoșască, stă încă umilă într'un local strein, neputând să-și clădească sfânt lăcaș de închinare propriu, pentru-că intrigile totdeauna și-au țesut pânza lor blăstămată, ca s'o țină ascunsă, ca pe-o cenușoacă.

Oamenii obișnuiți cu privilegiile de sus,

credeau că sunt îndreptățiți a tăgădui dreptul la viață a bisericii acestei țări și-o persecutau și-i puneau piedeci ca să nu-și poată înălța și ea un local de rugăciuni către Dumnezeu.

Prin străduințele P. C. protopop Iosif Pop însă, s'a pus capăt acestor machinații. În preajma sărbătorilor Sf. Nașteri Primăria ne-a cedat un teren — din câte sunt cel mai potrivit — pentru zidirea bisericii noi. Și credem, că nu va mai trece multă vreme până ce o vom vedea înălțându-se, falnică spre cerin, rugând și ea un strop de lumină dela Atotputernicul pentru a o vărsa în sufletul dreptcredinșilor săi creștini de aici.

Coresp.

Apucături ingenioase

Prin părțile săcuiești, mai cu seamă prin partea superioară a Târnavei-Mici, aproape toate comunele săcuiești sunt divizate din punct de vedere confesional, în rom. cath., reformați și unitari. Fiecare confesiune, constatătoare din 30—40 familii își are preotul său, provăzut cu porțiune canonică frumoasă și cu locuință preoțească, ca la boieri.

Decisiunea dlui Ministru al Cultelor din 15 Nov. Nr. 49838/926 a băgat însă groază în ei și umblă în ruptul capului, ca să scoată, chiar și din fundul pământului, numărul de 200 familii, pretins de suscitata decisiune. Dar cum să-l scoți dacă n'ai de unde. Atunci s'au gândit unii din năzdravanii preoți, ca să ceară în împrumut unitarul dela rom. cath. ori dela cel reformat.

Cu o astfel de cerere de a împrumuta familii s-a adresat preotul unitar din S. C. către administratorul filiei rom. cath. din acel sat, ca având în vedere că preotul rom. cath. are mai multe filii, de unde va putea arăta minimul de 200 familii, să-i dea voie să arete drept unitare, familiile din satul S. C. ca și el să poată minți ministrului, că are 200 familii. Și acest caz nu e izolat.

Ar fi bine ca să se poată afla mijlocul potrivit, prin care să se controleze, cum s'au făcut conscrierile familiilor, prin aceste

părți, și chiar și airea, fiindcă verificările și certificările autorităților comunale, în cazul de față, nu ne oferă garanță suficientă. Dovadă comuna S. P. care e filia parohiei rom. cath. din B. N. jud. Odorheiu, unde se află abea 25 suflete rom. cath. — și acelea rătăcite — și totuși său arătat că sunt 25 familii rom. cath. Dacă aici s'au folosit de astfel de mijloace de seducere, ne putem închipui, că ce au făcut în comunele, unde nu se temeau de controlul nimănui?!

Vede tot.

Iubileul revistei „Biserica și Școala“

Organul oficial al eparhiei Aradului a împlinit 50 ani de existență. Cu acest prilej redacția a scos un număr festiv, la care și-au dat contribuția bărbaii de seamă grupați în jurul ei, P. S. S. Grigorie al Aradului, P. S. S. Roman al Orăzii-mari, dnii miniștrii V. Goldiș și Dr. Ion Lupaș, dl N. Iorga, Dr. G. Ciuhandu, Iosif Moldovan, Dr. T. Botiș, P. C. arhim. Morușca și alții. Revista a fost întemeiată la 1877 după ce avusese încă înaintea ei ca precursori „Speranța“ la 1869—1872 și „Lumina“ 1872—1875. La „Biserica și Școala“ s'a lucrat în cei 50 ani cu cea mai caldă sinceritate și dragoste de neam și de biserică. Munca ei a fost muncă binecuvântată într-o vreme când sufletul neamului a îndurat multe lovituri și ispite. Și ea a contribuit în măsură mare la paralisarea tuturor acestora.

De aceea împlinirea unui jumătate de veac de viață a revistei „Biserica și Școala“ este în presa românească din Ardeal un moment destul de însemnat pentru cel ce-i cunoaște trecutul. Și mai ales presa noastră bisericască săracă și umilă, amenințată mai mult ca oricare alta din toate părțile de porniri dușmănoase, s'a putut susține numai din grația muncii desinteresate a făuritorilor ei și a sprijinului modest, dar conștios și aproape exclusiv al preoțimei noastre. A îndurat multe lovituri și ispite, a înfruntat însă valurile furtunoase cu răbdare și curaj apostolic, propovăduind în toate împrejurările de viață

cuvântul evangheliei lui Hristos și dragostea neînfrântă pentru legea și limba românească.

Conștiința împlinirii acestei datorii poate fi și pentru „Biserica și Școala“ dela Arad, care împlinește acum 50 ani de viață, un moment de neprihănită mulțumire sufletească. Împărtășim și noi aceasta bucurie, și îi dorim o viață îndelungată, plină de roade îmbelșugate pentru sporirea credinței străbune și-a cuvântului evangheliei în sufletele poporului.

Ș T I R I

AVIZ. Preoții din parohiile de mai jos sunt provocați să trimită imediat listele parohiale cerute cu ordinul nostru Nr. 7009. Brădești, Sărăcsău, Blăjenii-de-sus, Năsăud, Borgo-Suseni, Urmasii lui Horia, Agârbici, Someșul-cald, Someșul-rece, Sânnicoară, Aghireș, Buteni, Călățele, Ciucea, Cubleș, Dangău, Dânc, Finciu, Mânăstireni II. Rișca-de-munte, Rogoșei, Straja, Valea Drăganului, Văleni (Valcău).

AVIZ. Atragem atenția preoțimei noastre să trimită fără amânare datele statistice cerute de consiliul nostru Nr. 7199 ca să fie aici pe 15 Februarie.

Știre personală. P. S. Sa episcopul Nicolae a plecat cu expresul de Miercuri seara la București pentru aranjarea mai multor cause oficiale și participare la ședințele Senatului.

P. S. Sa episcopul dr. Andrei Mager a fost Joia trecută oaspele P. S. Sale episcopului nostru. P. S. Sa a sosit dela Oradea mare cu trenul de dimineața, a vizitat instituțiile noastre, academia teologică, internatul, catedrala și consiliul eparhial, dând expresie satisfacției sale pentru munca spornică și neobosită ce se săvârșește aici. După ce a petrecut o zi plăcută în mijlocul nostru cu trenul de seara s'a întors la Oradea-mare.

Burlacii. Impozitul asupra celibatarilor, de curând introdus în Italia, se aplică la aproape două milioane persoane.

Apel. I. P. S. Metropolitul Nicolae dela Sibiu aduce la cunoștință preoțimei că în zilele acestea a dat la tipar o scriere intitulată „*La picioarele Mântuitorului*“, tradusă din limba germană de profesorul Ioan Moșoiu de la liceul „Andrei Șaguna“ din Brașov. Scrierea aceasta conține Meditații pentru preoți, în legătura cu viața Mântuitorului și este foarte potrivită pentru a cultiva viața sufletească a clerului nostru. O scrisere la fel ne lipsea până acum în literatura noastră teologică. Cartea va avea peste 200 pagini și va costa aproximativ lei 80 exemplarul. I. P. Sa face apel la preoți să o aboneze. Indemnăm și noi preoțimea noastră să facă abonamente adresându-se direct Consiliului arhidiecesan în Sibiu.

Conferința româno-jugoslavă, care trebe să fixeze regimul școlar și bisericesc pentru supuși ambelor Sate, amânat ședințele Lunia trecută în Timișoara. Delegația noastră este compusă din d-nii: Emandi, ministrul României la Belgrad, Papiniu consilier de legație, dr. P. Ionescu, Iosif popovici și Silviu Dragomir, prof. univ., Grosșan, senator și N. Imbroane, deputat. Secretarul comisiei este dl Djuvara.

Danie. Domnul Colonel Ștefan Ionescu, comandantul cercului de recrutare din Dej a colectat frumoasa sumă de lei 9275, pentru procurarea clopotelor la biserica noastră din Dej. Primească și pe aceasta cale mulțumita noastră bunul român și creștin care aduce astfel de sacrificii nobile pentru biserica. *Consiliul parohial.*

Nu-i bine așa. Dăunăzi a murit în Cluj fostul căpitan de poliție al orașului de pe vremea stăpânirii ungurești, Deak Pal. Acest om a fost mare dușman al Românilor. Pe vremea procesului Memorandului și-a făcut cu prisos datoria de mare patriot ungur. Românii cari au trecut pe vremuri pe la poliția ungurească din Cluj pot spune multe lucruri dureroase. Iar acum la moartea lui primăria orașului Cluj i-a făcut cinste deosebită l-a declarat mortul orașului, înmormântat spesele orașului, i-a dat loc de mormânt de cinste, i-a pus steag negru pe primărie și o deputație i-a pus pe sicriu o frumoasă cunună de flori. Noi zicem: Dumnezeu să ierte pentru greșeli și pe mort și pe vii.

Colectă. La redacția gazetei noastre este depusă o listă, pentru colectă, aprobată de Ministerul Sănătății sub Nr. 51820—1926. Doctorii dela spitalul de femei din Cluj, fac această colectă pentruca să poată ridica un cămin în Cluj pe seama moașelor, cari vin aici la învățătură. Se va aranja bibliotecă, sa'ă de cetit, prelegeri și altele

pentru luminarea moașelor, iar cele bătrâne vor avea unde să-și ocrotească bătrânețele. La alte popoară se dă o grijă mare la pregătirea moașelor, cari au un mare rost în viața poporului. În mâna lor sunt puse viețile a mii de mame și copii. De aceea scopul colectei este de mare însemnătate pentru poporul nostru. Indemnăm pe cetitorii noștri ca să trimită danii în bani la această colectă pe adresa băncii „Albina“ din Cluj. Donatorii se vor publica în gazetă.

Biserica militară din Cernăuț. Duminecă i s'a făcut sfințirea și inaugurarea solemnă a bisericii militare ortodoxe din Cernăuți. Serbările în legătură cu sfințirea acestei biserici s'au desfășurat în cadrul unor mari solemnități. Actul sfințiri a fost săvârșit de un numeros sobor de preoți în frunte cu I. P. S. S. Mitropolitul Nectarie, asistat de P. S. Episcopul militar dr. Stroia. Amândoi chiriarii au ținut cuvântări frumoase cu acest prilej. După actul sfințirii s'a celebrat sf. liturgie după care a fost o paradă militară în fața bisericii. Seara s'a aranjat petrecere în favorul bisericii.

Eforia bisericii. Consiliul central bisericesc a hotărât că funcționarii eforiei bisericești, să fie considerați funcționari ai bisericii. Funcționarii din ministerul cultelor, cari au fost transferați la eforia bisericii ortodoxe, refuză această transferare, întrucât prin legea și statutul bisericii ortodoxe, nu sunt considerați ca funcționari publici și deci nu se pot bucura de avantajele stipulate prin statutul funcționarilor.

Nr. 566—1926.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei *Vidra-de-Jos* din prot. Câmpeni, prin aceasta se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea retribuției dela stat conform coalei B.

2. Taxele stolare obișnuite.

Cererile de concurs instruate cu documentele prescrise de regulament se trimit în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc.

Concurenții, — cu prealabila știre a oficiului protopopesc — se pot prezenta în parohie, spre a cânta și cuvânta, eventual a servi la altar și a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, 10 Ianuarie 1927.

Oficiul protopopesc al Câmpenilor, în înțelegere cu Consiliul parohial.

Iosif S. Furdui,
adm. prot.